

KITA SEKMADIENI

Sekmadienis — diena, kurios visi nekantriai laukiame. Bet ji išnyksta lyg ryto rasa, ir, žiūrėk, jos kaip nebuvo. Kiekvienas žino, kokie malonūs, kiek vilčių žada šeštadienio vakarai ir kaip mintys apie pirmadienį aptemdo sekmadienio vakarus. O kur patys sekmadieniai? Šiai dienai žmogus nukeli begales reikalų: pažadi nuvažiuoti su vaikais į miestą, pažadi pavaikščioti po parduotuves, aplankyti draugą, ir taip toliau — žodžiu, baisybė tų pažadų. Norint viską padaryti, reikėtų dvidešimt keturių valandų parą pailginti iki keturiasdešimt aštuonių. Kitaip nespėji nė apsidairyti, ir pusdienio nebėra.

Sekmadienio rytą maga truputį ilgiau pasilepinti lovoje ir lepiniesi tol, kol miegus išvaiko anksčiau nei paprastą dieną pasigirdę rytmečio garsai. Mat šiandien sekmadienis, ir radijo sakininkas iš gretimo namo, ko gero, tik ir laukė šitos dienos, kad valanda anksčiau negu šiokiadieniais galėtų įsijungti imtuvą. Riauvoja automobilio variklis, džiūgauja vaikai — mat šiandien nereikia eiti į mokyklą, — visur tik skamba gaudžia sekmadieninės palaimos mėgėjo apmaudui. Tada žmogus keliasi suirzęs — visai ne kas, kai gauni taip pradėti naują dieną. Dar tik rytas, o džiaugsmo kaip nebūta. Atsikėlus su tokia nuotaika, maža vilčių, kad ji greit pasitaisys. Geriau susitaikyti su mintimi, jog sekmadienis nuėjo šuniui ant uodegos. Tada pradedi pastebėti ir imi nagrinėti tokius dalykus, į kuriuos kitą dieną nekreiptum dėmesio. Pažįstu vieną žmogų — darbo dienomis jis tikras angelas, o sekmadieniais virsta laukiniu, su kuriuo neįmanoma susišnekėti. Jam atrodo, kad namie viskas einasi blogai. Šis žmogus mėgsta pats viską susitaisyti. Sekmadieniui jis numato aibes darbų: pakabinti paveikslą, užsukti lašnojantį vandentiekio čiaupą, sureguliuoti radijo imtuvą, ištepti laikrodį arba dviratį. Visą savaitę jis dedasi galvon, ką turės nuveikti sekmadienį. Tik leisk jam, tai jis pasiryžęs triūsti ne tik sekmadienį iki vėlumos, bet ir pusdienį pirmadienio užgriebti. Tačiau aprėpti šitiek darbų jam niekada nepavyksta. Rytą, taisybė, jis spėja atidaryti radijo imtuvo ar laikrodžio dangtį, ir tarsi vyriausiasis dievas atsitupia ant žemės. Frensis Tompso-

nas yra pasas
paveikslas iš
taisiusį tarp
tą kupinu įk
kai žvalgosi
tė, kurios jis
riuos laiko
vis ko nors
turi krūvą v
vaikų skaič
nešiojo visu
lutę kažkan
veržlę ir va
ribų. Jis pa
visada ką i
tėvo pykči
gražina pa
nepaiso tėv
giškai nule
didėja ir ky
stoja, atida
šitas, kur p
tonas daro
mai teisme
atsakytum.
tėvo plakt
kailiu junt
lyg ir niek
kažkur nar
kai, tik ir
tu polinki
anas daikt
nešias. Įdū
tados nepa
kas kaip, m
na akis pa
nukrypsta
nalo. Kuri
vaikus, ner
juos vėl ša

nas yra pasakęs apie Selj: „Visata buvo jo žaislų dėžutė“. Panašus paveikslas iškyla ir mūsų vaizduotėje, kai matome šį žmogų, įsitačiusį tarp savo žaislų. Skirtumas tik tas, kad Selis žvelgė į visą tą kupiną įkvėpimo kūrėjo žvilgsniu, o mano bičiulis tik bejėgiškai žvalgosi aplinkui, nes jam visą laiką kas nors prapuola. Vinutė, kurios jis iš akių neišleidžia, virvutė ar vielos gabalėlis, kuriuos laiko pasidėjęs, be galo branginama veržlė ar varžtas — vis ko nors pasigenda, ir tai jį veda iš kantrybės. Mano bičiulis turi krūvą vaikų, ir praradimų skaičius tiesiog proporcingas jo vaikų skaičiui. Kur čia žmogus apsikęsi?! Per savaitę vaikai išnešiojo visus įrankius: peiliuką paėmė pieštukui nusidrožti, vielutę kažkam surišti, kitus daiktus išstvarstė be jokio reikalo, o veržlę ir varžtą tik todėl, kad gražiai atrodo. Tėvo pykčiui nėra ribų. Jis pasišaukia vaikus, sustato į eilę ir pradeda kvotą. Bet ne visada ką išpeša. Viskas dievų valioje. Vienas vaikas, įbaugintas tėvo pykčio, kitas, norėdamas, kad pagirtų, žiūrėk, ima ir sugražina pasigrobtą daikčiuką, bet pasitaiko ir taip, kad vaikai nepaiso tėvo gražbylysčių ir neatiduoda jo lobių. Žmogus, bejėgiškai nuleidęs rankas, sėdi prie savo žaislų dėžutės, jo įtarumas didėja ir kyla noras išsiaiškinti, kas dar pradingę. Jis skubiai atsisoja, atidaro spintelę ir ant viso namo surinka: „Kur prapuolė šitas, kur pražuvo anas daiktas?“ Aidėte aidi jo šūkaliojimai, ir tonas darosi vis irzlesnis ir irzlesnis. Bet, kaip ir Piloto klausimai teisme, jo žodžiai lieka be atsako. Jeigu žmogus žinotum, atsakytum. Tačiau namiškiai neturi supratimo, kur prapuolė tėvo plaktukas, kurio net akyse nėra matę. Seimos galva savo kailiu junta, koks priešiškas pasaulis. Jo klausimai dabar pilasi lyg ir niekam, bet iš tikrųjų adresuojami žmonai, kuri triūsia kažkur namo viduje, o vaikai, tie linksmi tėvo įtūžio liudininkai, tik ir laukia progos sprukti lauk. Septynmetis sūnus su įgimtu polinkiu į eskapizmą nekaltu balseliu pareiškia, kad tas ar anas daiktas greičiausiai esąs ten ir ten, — jis nubėgsias ir atnešias. Įdūkęs tėvas užkimba ant vaiko meškerės. Net Dovydui kitados nepavyko taip lengvai nugalėti Galijoto. Kol tėvas sumeta, kas kaip, mažojo gudragalvio jau ir pėdos ataušusios, o jeigu viena akis pabėga, tai ir viso mežginio kaip nebūta. Tėvo dėmesys nukrypsta kitur, dažniausiai prie knygos ar ant stalo gulincio žurnalo. Kurį laiką jis pamiršta savo negandas, bet čia vėl pamato vaikus, nerūpestingai žaidžiančius kaimynų kieme. Pakeltu balsu juos vėl šaukia į vidų. Vienas po kito jie suguža į kambarį, ir tėvas

vėl pereina į puolimą: ima kamantinėti apie vadovėlius ir namų darbus — kokia sadistiška užmačia! Paskui pradeda šnekėti apie jų mokslą ir gabumus. Tėvas pamato, kad jo atžalos vystosi neteisinga linkme; dabar jis sakosi įsitikinęs, kokie nevykėliai jo vaikai. — tačiau šią dygią pastabą tuoj pat karštai paneigia balsas iš namo gilumos. Šeimos galva tol bamba ant vaikų, kol pačiam pabosta. Tuomet jis susigriebia, kad pusė sekmadienio negrįžtamai praėjo, beliko vos kelios saulėtos valandos. Po pietų nuotaika pasitaiso, ir jis prisimena visus šios dienos pasižadėjimus, tačiau nusprendžia pirma numigti pogulio. Kai atsikelia pailsėjęs, supranta, jog šiandien paprasčiausiai nebespės nuvykti su šeima į miestą. Juk nekiūtosi paskutinių ir taip niekais nuėjusio sekmadienio valandų autobusų stotelėje. Prisimena, kaip ne per seniausiai su peralkusiais vaikais ištisas dvi valandas laukė autobuso ir grįžo namo tik vėlai vakare. Vien nuo tokios minties jį nupurto drebulys, ir šeimos galva ūmai sušunka: „Prašau jūsų, pasilikim šiandien namie, nuvažiuosim į miestą kitą sekmadienį!“

— T
telėjo.
mano v

— T
žmogau
jo krūt
jau —
mano a
Mat te
kamer

—
ją ant
gana iš
gyvybe

—
kit, kai
čių kan
kurio v
ūsai jų
torijos
purės.

—
nebylu

Teis
jaugi j
Amžiny
riuje su
tantis ž
akimir
dau ne
atsižade
laimina
Ne